

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Sidney Sheldon
A STRANGER IN THE MIRROR

Copyright A STRANGER IN THE MIRROR © 1976 by Sheldon Family
Limited Partnership, successor to the Rights and Interests of Sidney Sheldon

Translation Copyright © 2016 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-01796-0

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

STRANAC U OGLEDALU

Sidni Šeldon

Prevela Nataša Andrić

Beograd, 2016.

Ovo delo je plod mašte.
Izuzev imena glumaca, svi likovi su izmišljeni.

*Poželiš li ikad pronaći sebe,
Ne gledaj u ogledalo
Jer onde nema ničeg do sene,
Stranac...*

Silenije, Ode istini

Prolog

Jednog subotnjeg jutra, novembra 1969. godine, niz bizarnih i neobjašnjivih događaja zbio se na pedeset pet hiljada tona teškom luksuznom prekookeanskom linijskom brodu *S. S. Bretanja* dok se ovaj pripremao da isplovi iz Njujorške luke prema Avru.

Klod Desar, glavni blagajnik na *Bretanji*, sposoban i pedantan čovek, vodio je poslove *čvrstom rukom*, kako je voleo da se izrazi. Za petnaest godina koliko je služio na *Bretanji*, Desaru se nikad nije desilo da ne izađe na kraj s nekim problemom delotvorno i diskretno. S obzirom na to da je *Bretanja* francuski brod, za Desara je to predstavljalo zaista veliku čast. Međutim, baš tog letnjeg dana činilo se kao da se hiljadu đavola urotilo protiv njega. Za njegov osetljivi galski ponos nije predstavljalo naročitu utehu to što ni naknadne temeljne istrage američkog i francuskog ogranaka Interpola, kao i internih bezbednosnih snaga parobrodske kompanije, nisu uspele da nađu ni jedno jedino prihvatljivo objašnjenje za neverovatne događaje toga dana.

Zbog popularnosti umešanih lica, priča se pojavila i u novinskim naslovima širom sveta, ali misterija je ostala nerešena.

Što se tiče Kloda Desara, penzionisao se u kompaniji *Transatlantik* i otvorio bistro u Nici, gde je neumorno s prijateljima pretresao taj čudni i nezaboravni novembarski dan.

Sve je počelo, prisećao se Desar, kad je predsednik Sjedinjenih Američkih Država poslao cveće.

Sat pre isplovljavanja crna limuzina s vladinim tablicama dovezla se do Doka 92, na donjem toku reke Hadson. Čovek u tamnosivom odelu izašao je iz automobila noseći buket od trideset šest nežnoljubičastih ruža. Došao je do podnožja pokretnog mosta i razmenio nekoliko reči s Aleonom Saforom, dežurnim oficirom na *Bretanji*. Cveće je svečano predato Žanenu, mlađem oficiru palube, koji ga je potom uručio, a zatim potražio Kloda Desara.

„Pomislio sam da biste možda želeli da znate“, rekao je Žanen. „Ruže su za madam Templ, od predsednika.“

Džil Templ. Poslednje godine njena fotografija pojavljivala se na naslovnim stranama dnevnih novina i časopisa širom sveta, od Njujorka do Bangkoka, i od Pariza do Lenjingrada. Klod Desar se prisetio da je negde pročitao da je ona bila broj jedan u nedavnoj anketi o najomiljenijim ženama na planeti, kao i da su mnoge novorođene devojčice dobijale ime po njoj. Sjedinjene Američke Države oduvek su imale svoje heroine, a sada je to postala Džil Templ. Njena hrabrost i izvanredna bitka koju je dobila, a potom je tako ironično izgubila, zapalila je maštu celog sveta. Bila je to velika ljubavna priča, ali i mnogo više od toga: sadržala je sve elemente klasične grčke tragedije.

Klod Desar nije baš mnogo voleo Amerikance, ali je u ovom slučaju rado načinio izuzetak. Izuzetno se divio madam Templ. Bila je *galante* – a to je najveće priznanje koje je Desar umeo da dâ. Odlučio je da se postara da joj putovanje njegovim brodom ostane u doživotnom sećanju.

Glavni blagajnik odvratio je misli od Džil Templ i usredsredio se na završnu proveru spiska putnika. Lista je predstavljala uobičajeni skup onih koje Amerikanci nazivaju VIP, akronimom od kog se Desar gnušao, naročito zato što su Amerikanci imali potpuno varvarsku predstavu o tome šta nekoga čini važnom osobom. Zapazio je da supruga bogatog industrijalca putuje sama. Desar se znalački nasmešio i pregledao listu putnika kako bi pronašao i Meta Elisa, crnačku fudbalsku zvezdu. Kad ga je našao, zadovoljno je klimnuo glavom za sebe. Desar je takođe sa zanimanjem primetio da su u dvema susednim kabinama smešteni istaknuti senator i Karlina Roka, južnoamerička striptizeta, čija su imena povezavana u skorašnjim novinskim vestima. Iščitavao je listu dalje, ka dnu.

Dejvid Kenjon. Novac. I to u ogromnoj količini. Već je i ranije plovio *Bretanjom*. Desar ga je zapamtio kao zgodnog muškarca preplanulog tena i vitke atletske građe. Bio je to tih i upečatljiv čovek. Desar je kraj njegovog imena dopisao *K. s.*, što je značilo da će biti pozvan za kapetanov sto.

Klifton Lorens. Rezervisao je u poslednjem trenutku. Malo negodovanja očitalo se na licu glavnog blagajnika. Ah, eto jednog delikatnog problema. Šta učiniti s gospodinom Lorensom? Svojevremeno se to pitanje ne bi ni pokrenulo jer bi automatski bio smešten za kapetanov sto, gde bi potom razgaljivao goste zabavnim anegdotama. Klifton Lorens bio je pozorišni agent koji je u svoje vreme zastupao mnoge velike zvezde iz sveta zabave. Ali avaj, dani gospodina Lorensa su minuli. Dok je agent nekad uvek zahtevao luksuzni *Princezin apartman*, na ovom putovanju rezervisao je jednokrevetnu sobu na donjoj palubi. Prvi razred, naravno, ali ipak... Klod Desar odlučio je da pričeka dok ne pregleda ostala imena.

Na brodu su se još nalazili i manje značajni članovi kraljevske porodice, poznata operska pevačica i ruski književnik, dobitnik Nobelove nagrade.

Kucanje na vratima prekinulo je Desarovu koncentraciju. Ušao je Antoan, mali od palube.

„Da... Izvoli?“, izgovorio je Klod Desar.

Antoan ga je pogledao vodnjikavim očima. „Jeste li naredili da se zaključa bioskop?“

Desar se namršti. „O čemu ti to?“

„Pretpostavio sam da ste vi. Ko bi to inače učinio? Pre nekoliko minuta sam proverio da vidim je li sve u redu. Ali vrata su bila zaključana. I zvučalo je kao da je neko u sali i gleda film.“

„Nikad ne prikazujemo filmove dok smo u luci“, rekao je odlučno Desar. „A ta vrata se nikad ne zaključavaju. Proveriću šta je s tim.“

Obično bi Klod Desar nakon takvog izveštaja odmah istražio slučaj, ali je tad bio zaokupljen brojnim hitnim pojedinostima, kojima je morao da se pozabavi pre nego što brod u dvanaest napusti luku. Iznos američkih dolara nije se poklapao sa papirima, za jedan od najboljih apartmana greškom su dvaput izdate rezervacije, a svadbeni poklon koji je naručio kapetan Montenj dostavljen je pogrešnom brodu. Kapetan će naprosto pobesneti. Desar je zastao da oslušne poznati zvuk četiri moćne brodske

turbine. Osetio je pokretanje *Bretanje*, dok se brod polako udaljavao od mola i počinjao da klizi nazad u kanal. Zatim su ga ponovo okupirali tekući problemi.

Pola sata kasnije ušao je Leon, glavni stjuard na palubi. Desar je nestrpljivo podigao pogled. „Da, Leone?“

„Žao mi je što vas uznemiravam, ali mislim da bi trebalo da znate...“

„Hm?“ Desar ga je samo delimično slušao jer mu je pažnja bila usmerena na delikatni zadatak upotpunjavanja spiska zvanica za kapetanovim stolom za sve večeri putovanja. Kapetan nije bio obdaren izvrsnim društvenim manirima pa su večere s putnicima iz noći u noć za njega predstavljale pravu muku. Desarov zadatak bio je da se pobrine da se svaka grupa fino uklopi i oseća prijatno.

„Reč je o madam Templ...“ počeo je Leon.

Desar je smesta odložio olovku i podigao pogled, njegove sitne crne oči bile su oprezne. „Da?“

„Pre nekoliko trenutaka prošao sam pored njene kabine i čuo galamu i vrisak. Bilo je teško jasno čuti kroz vrata, ali učinilo mi se da je vikala: *Ubijaš me, ubijaš!* Smatrao sam da je najbolje da se ne mešam pa sam došao da vas obavestim.“

Desar je klimnuo glavom. „Ispravno. Proveriću da li je s njom sve u redu.“

Desar je posmatrao stjuarda kako odlazi. Bilo je nezamislivo da bi neko mogao da povredi ženu poput madam Templ. To je predstavljalo uvredu za Desarov galski osećaj viteštva. Natuknuo je svoju službenu kapu, kradomice se pogledao u zidnom ogledalu i krenuo ka vratima. Zazvonio je telefon. Glavni blagajnik najpre je oklevao, a zatim podigao slušalicu. „Desar.“

„Klode...“ kazao je treći kormilar. „Za boga miloga, pošaljite nekoga dole u bioskopsku salu s četkom za čišćenje poda, molim vas! Sve je u krvi!“

Desar je osetio propadanje u dubini stomaka. „Odmah!“ obećao je. Spustio je slušalicu, uredio da mali od palube siđe u salu, a zatim pozvao broskog lekara.

„Andre? Klod ovde!“ Pokušao je da zvuči prirodno. „Pitao sam se da li vam se neko nedavno obratio za medicinsku pomoć... Ne, ne. Nisam

mislio na pilule protiv morske bolesti. Ta osoba možda krvari, možda, ili je u prilično gadnom stanju... Shvatam. Hvala.“ Prekinuo je vezu, ispunjen sve većim osećajem nelagodnosti. Napustio je kancelariju i krenuo ka apartmanu Džil Templ. Prevalio je već pola puta kad se dogodio sledeći incident. Čim je stigao na palubu s čamcima za spasavanje, osetio je da se ritam kretanja broda promenio. Osmotrio je okean i video da su stigli do broda-svetionika *Ambroz*, gde je trebalo da se odvoje od tegljača, nakon čega bi se brod otisnuo na otvoreno more. Ali umesto toga, *Bretanja* je usporavala do zaustavljanja. Dešavalo se nešto sasvim neuobičajeno.

Desar je požurio prema ogradi i pogledao niz bok. Dole u moru tegljač se primakao otvoru za teret, a dvojica mornara prebacivala su prtljag s broda na tegljač. Dok je Desaru to posmatrao, putnik je izašao iz brodskog grotla na mali čamac. Desaru je uspeo da na tren spazi samo leđa te osobe, ali ju je ipak prepoznao, samo što je odmah pomislio i da je pogrešio. Tako nešto jednostavno nije bilo moguće. U stvari, slučaj da putnik napusti brod na takav način bio je toliko čudan da je glavni blagajnik osetio blagu jezu. Okrenuo se i žurno nastavio ka apartmanu Džil Templ. Niko nije odgovorio na njegovo kucanje. Ponovo je pokucao, ovog puta malo snažnije. „Madam Templ... Ovde Klod Desaru, glavni blagajnik na brodu. Pita sam se da li bih vam ikako mogao biti na usluzi.“

Nije bilo odgovora. Do tog trenutka Desarov unutrašnji alarm već je zavijao. Instinkti su mu govorili da se nešto naopako događa, a slutio je da se sve na neki način vrti oko te žene. Niz suludih i neverovatnih misli prolazio mu je kroz glavu. Nju su ubili, ili oteli, ili... Isprobao je kvaku na vratima. Nisu bila zaključana. Desaru ih je polako gurnuo i otvorio. Džil Templ je stajala na drugom kraju kabine i gledala kroz okrugli prozor, njemu okrenuta leđima. Desaru je zinuo da progovori, ali ga je zaustavilo nešto u sledećoj ukočenosti njenog tela. Stajao je nekoliko trenutaka u nelagodi, razmišljajući da li da se tiho povuče, kad je kabinu iznenada ispunio neljudski i prodoran zvuk nalik na krik ranjene životinje. Bespomoćan pred takvom ličnom agonijom, Desaru se povukao i pažljivo zatvorio vrata za sobom.

Stajao je ispred kabine još malo i bez reči slušao krike što su dopirali iznutra. Zatim se, duboko potresen, okrenuo i pošao prema bioskopskoj

sali na glavnoj palubi. Mali od palube čistio je tragove krvi ispred dvorane.

Mon Dieu, pomislio je Desar. *Šta je sledeće?* Pokušao je da otvori vrata bioskopa. Bila su otključana. Desar je ušao u veliki i moderni auditorijum, gde je moglo da stane šest stotina gledalaca. Sala je bila prazna. Nagonski se uputio ka kabini za projekcije. Vrata su bila zaključana. Samo je dvoje ljudi imalo ključeve – on i kino-operater. Desar je otvorio vrata svojim ključem i ušao. Sve je izgledalo normalno. Približio se dvama tridesetpetomilimetarskim projektorima marke *Senčuri* i spustio na njih ruke.

Jedan je još bio topao.

Desar je našao kino-operatera u kabinama za posadu na palubi D, a on ga je uverio da ništa ne zna o korišćenju bioskopa.

Vraćajući se u kancelariju, Desar je iskoristio prečicu kroz kuhinju. Glavni kuvar ga je zaustavio, besan. „Pa pogledajte ovo!“, obratio se Desaru. „Samo pogledajte šta je neki idiot uradio!“

Na mermernom stolu za kolače nalazila se divna svadbena torta na šest spratova, ukrašena na vrhu delikatnim figurama mlade i mladoženje od špinovanog šećera.

Neko je smrskao glavu nevesti.

„U tom sam trenutku“, govorio je Desar opčinjenim mušterijama u svom bistrou, „shvatio da će se dogoditi nešto strašno.“

Prvi deo

1

Detroit je 1919. godine bio najuspešniji industrijski grad na svetu. Prvi svetski rat se završio, a Detroit je odigrao važnu ulogu u savezničkoj pobedi, budući da je saveznike snabdevao tenkovima, kamionima i avionima. Pošto švapske pretnje više nije bilo, fabrike automobila još jednom su pokrenule pogone i počele da se bave prepravljajanjem motornih vozila. Uskoro se svakodnevno proizvodilo, sastavljalo i otpremalo četiri hiljade automobila. Kvalifikovana i nekvalifikovana radna snaga dolazila je iz svih krajeva sveta da potraži posao u automobilskoj industriji. Italijani, Iraci, Nemci – svi su nadolazili poput plime.

Među pridošlicama su bili i Paul Templarhaus i njegova tek venčana supruga Frida. Paul je u Minhenu radio kao mesarski šegrt. S Fridinim mirazom emigrirali su u Njujork i otvorili kasapnicu, međutim, vrlo brzo se ispostavilo da posluje s gubitkom. Potom se preselio u Sent Luis, zatim u Boston, i napokon u Detroit, i u svakom gradu je spektakularno propao. U doba kad je posao cvetao i kad je sve veće blagostanje značilo veću potražnju za mesom, Paul Templarhaus uspeo je da izgubi novac gde god da je otvorio radnju. Bio je dobar mesar, ali beznadežno nesposoban da vodi posao. Istini za volju, mnogo se više zanimao za pisanje poezije nego za novac. Provodio je sate i sate smišljajući stihove i poetske slike. Zapisivao ih je na papir i slao novinama i časopisima, ali niko nikad nije otkupio nijedno njegovo remek-delo. Za Paula novac nije imao nikakvu vrednost. Svakome je odobravao kupovinu na rate ili na odloženo pa se ta vest brzo proširila; ako nemate novca, a želite najkvalitetnije meso, samo idite kod Paula Templarhausa.

Paulova supruga Frida bila je neupadljivog izgleda i nije imala nikakvog iskustva s muškarcima pre nego što se pojavio Paul i zaprosio je – ili, što je tačnije, zamolio njenog oca za njenu ruku. Frida je preklinjala oca da prihvati Paulovu ponudu, ali nije bilo potrebe ubeđivati starca, jer se već očajnički uplašio da će do kraja života morati da se stara o Fridi. Čak je i povećao iznos miraza tako da Frida i njen suprug mogu da odu iz Nemačke u Novi svet.

Frida se stidljivo i na prvi pogled zaljubila u svog muža. Nikad ranije nije videla pesnika. Paul je bio mršav i produhovljenog izgleda, bledih kratkovidih očiju i proređene kose, i trebalo je da protekne nekoliko meseci da Frida poveruje da taj lepi momak zaista pripada njoj. O svom izgledu nije imala nikakvih iluzija. Telo joj je bilo mlitavo, oblika prevelike porcije nekuvanog testa od krompira. Najlepše na njoj bile su živahne plave oči boje gorčice, ali se činilo da ostatak njenog lica pripada drugim osobama. Imala je nos na dedu, veliki i baburast, čelo ujakovo, visoko i iskošeno, a bradu očevu – četvrtastu i strogu. Negde unutar Fride nalazila se lepa mlada devojka s licem i telom što ih joj je bog dao u nekoj vrsti kosmičke šale. Ipak, ljudi su primećivali jedino tu zastrašujuću spoljašnjost. Izuzev Paula. Njenog Paula. Isto tako Frida nikad nije shvatila da se njena privlačnost skriva u mirazu koji je Paul video kao beg od krvavih govdih polutaka i svinjskih mozgova. Paulov san bio je da pokrene vlastiti posao i zaradi dovoljno novca da bi mogao da se posveti voljenoj poeziji.

Stvarnost je došla poput šoka. Istina, Paul je zaključao vrata kad su stigli u sobu. Posle toga realnost nije ni nalikovala snu. Dok ga je Frida posmatrala, Paul je brzo strgao sa sebe košulju i otkrio mršav i uzan grudni koš bez malja. Zatim je spustio pantalone. Među butinama mu je visio mlohav sićušan penis prekriven kožicom. Ni po čemu nije podsećao na uzbudljive slike koje je Frida videla. Paul se ispružio na krevetu, čekajući je. Shvatila je da on od nje očekuje da se sama svuč. Polako je počela da se skida. *Pa, nije sve u veličini*, pomislila je. *Paul će biti divan ljubavnik*. Nekoliko trenutaka kasnije uzdrhtala mlada pridružila se svom mladoženji na bračnom krevetu. Dok je čekala da joj se obrati romantičnim rečima, Paul se popeo na nju, nekoliko puta se zario, pa se otkotrljao. Za zaprepašćenu nevestu sve je bilo gotovo pre nego što je i počelo. Što se

tiče Paula, nekoliko ranijih seksualnih iskustava imao je s prostitutkama u Minhenu, pa je posegnuo za novčanikom, da bi se ipak setio da za to više ne mora da plaća. Odsad će seks biti besplatan. Dugo nakon što je Paul utonuo u san, Frida je ležala u krevetu u nastojanju da ne razmišlja o svom razočaranju. *Nije sve u seksu*, rekla je sebi. *Moj Paul će biti izvanredan muž.*

Kako se ispostavilo, i tu je pogrešila.

Malo posle okončanog medenog meseca, Frida je počela da gleda Paula u realnijem svetlu. Vaspitavana je kao tradicionalna nemačka *Hausfrau*, to jest domaćica, tako da je svog supruga slušala bez pogovora, premda nije bila nimalo glupa. Paul se nije interesovao za životna pitanja, već isključivo za svoje pesništvo, a Frida je dotle već shvatila da on veoma loše piše. Nije mogla a da ne primeti da Paul mnogo toga ostavlja u sferi priželjkivanja, gotovo u svakoj oblasti koja se dala zamisliti. Tamo gde je Paul pokazivao neodlučnost, Frida je bila nepokolebljiva, a tamo gde je on glupo rezonovao u pogledu posla, ona je bila veoma pronicljiva. U početku je samo sedela i tajno patila dok je glava porodice njen sasvim pristojan miraz traćila na bolećive idiotizme. Kad su se preselili u Detroit, Frida to više nije mogla da podnosi. Jednog dana umarširala je u muževljevu mesaru i preuzela kasu. Najpre je postavila vidljivu oznaku s natpisom: ČAST SVAKOME, VERESIJA NIKOME. Njen suprug se zaprepastio, ali to je bio tek početak. Frida je podigla cene mesa i počela da reklamira njihovu kasapnicu, obasipajući komšiluk lecima, pa se posao proširio preko noći. Od tog trenutka Frida je odlučivala o svemu važnom, a Paul je izvršavao njene odluke. Fridu je razočaranje pretvorilo u tiranina. Otkrila je da ima dara da upravlja i stvarima i ljudima, i postala je nepopustljiva. Odlučivala je kako i gde uložiti zarađeni novac, gde će živeti, kuda će na odmor, kao i kad je vreme za dete.

Jedne večeri svoju odluku obznanila je Paulu i naterala ga da radi na tome sve dok jadničak gotovo nije doživeo nervni slom. Strepeo je da će mu previše seksa podriti zdravlje, ali Frida je bila veoma odlučna žena. „Gurni ga u mene!“, naredila bi mu.

„A kako to da izvedem?“ pobunio bi se Paul. „Nije zainteresovan.“

Frida bi uzela njegov smežurani mali ud, povukla mu kožicu, a kad se ništa ne bi dogodilo, uzela bi ga u usta – „*Mein Gott, Frieda! Šta to radiš?*“

– dok ne bi otvrdnuo, uprkos Paulu. Zatim bi ga ubacila među noge, i nije puštala dok se sperma ne izlije u nju.

Tri meseca nakon što su počeli, Frida je svom mužu rekla da može da se odmori. Ostala je trudna. Paul je želeo devojčicu, a Frida dečaka, pa stoga nikog od njihovih prijatelja nije iznenadilo što se rodio sin.

Dete je, na Fridino navaljivanje, rođeno kod kuće, uz pomoć babice. Sve je teklo glatko, od početka trudova pa sve do samog porođaja. Svi koji su se okupili oko postelje našli su se u šoku. Novorođenče je po svemu bilo sasvim normalno, osim kad je reč o penisu. Bebin ud je bio ogroman i klatio se poput natečenog prevelikog priveska između detetovih nevinih bedara.

Ovo sigurno nije nasledio od oca, pomislila je Frida s divljim ponosom.

Dala mu je ime Tobajas, po gradskom odborniku koji je živio u njihovoj okolini. Paul je rekao Fridi da će on preuzeti na sebe dečakovo vaspitanje. Naposletku, očev je posao da podiže sinove.

Frida ga je saslušala i osmehnula se, ali je retko dopuštala Paulu da se približi detetu. Ona je vaspitavala sina. Rukovodila je njime gvozdenom pesnicom i nije se trudila da to čini u somotskim rukavicama. S pet godina, Tobi je bio mršavo krakato dete zamišljenog lica i vedrih plavih očiju, poput majčinih. Tobi je obožavao majku i većito žudeo za njenim priznanjem. Želeo je da ga podigne i drži u velikom mekom krilu, da bi mogao da zarije glavu duboko u njena nedra. Ipak, Frida nije imala vremena za to. Bila je zauzeta zarađivanjem novca za porodicu. Volela je malog Tobija i rešila je da on neće odrasti u slabića poput svog oca. Zato je Frida zahtevala besprekornost u svemu što je Tobi radio. Kad je pošao u školu, pregledala mu je domaće zadatke, a ako bi ga neki zbunio, prekorila bi ga rečima: „Hajde, dečko – zasuci rukave!“ Stajala bi nad njim sve dok ne reši problem. Što je bila stroža prema njemu, to ju je on više voleo. Zadrhtao bi već pri samoj pomisli da je neće zadovoljiti. Njene kazne bile su brze, a pohvale spore, ali osećala je da je sve to za sinovljevo dobro. Čim joj je babica predala sina u naručje, Frida je znala da će jednog dana postati slavan i važan. Nije znala kako ni kada, ali je znala da hoće. Kao da joj je to Bog šapnuo na uvo. Pre nego što je